

PATVIRTINTA
Vilniaus Maironio progimnazijos
Direktorius
2020 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V- 111

VILNIAUS MAIRONIO PROGIMNAZIJOS MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Maironio progimnazijos mokymosi pagalbos teikimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) reglamentuoja Vilniaus Maironio progimnazijos (toliau – Progimnazija) pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus bei organizavimą.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir kitais teisės aktais.

II. MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMO TIKLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

3. Tikslas – užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi, sudarant prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui progimnazijoje.
4. Uždaviniai:
 - 4.1. tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;
 - 4.2. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);
 - 4.3. teikti psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, telkiant švietimo pagalbos specialistus, mokytojus ir tėvus (globėjus, rūpintojus).
 - 4.4. stiprinti mokinių psichologinį atsparumą ir ugdyti gyvenimo įgūdžius, kuriant saugią ir palankią mokymosi aplinką.
5. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 5.1. **Švietimo pagalba** – specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.
 - 5.2. **Mokymosi pagalba** – mokytojų teikiama pagalba, integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.
 - 5.3. **Psichologinė pagalba** – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais ir juos konsultuojant.
 - 5.4. **Socialinė pagalba** – siekimas padėti vaikams geriau adaptuotis mokykloje, visuomenėje, bendruomenėje, racionaliau išnaudoti visas teikiamas galimybes lavintis, mokytis ir augti savarankiškais piliečiais.
 - 5.5. **Socialinė pedagoginė pagalba** – progimnazijos darbuotojų (socialinio pedagogo, klasės auklėtojų, mokytojų ir administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių tenkinimu, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti.

5.6. **Specialioji pedagoginė pagalba** – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių asmenų ugdymą.

5.7. **Specialioji pagalba** – priemonių sistema, padedanti didinti specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) turinčio mokinio ugdymosi veiksmingumą.

5.8. **Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto pagalba** – pagalba mokiniui saugant ir stiprinant sveikatą, konsultuojant mokytojus, mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

6. Pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui laiduojamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis (informacine, psichologine, specialiąja pedagogine ir socialine, sveikatos priežiūros);

6.4. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimamais sprendimais;

6.5. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.6. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio, šeimos ar konkrečias progimnazijos problemas.

7. Mokymosi pagalbos gavėjai yra progimnazijos mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai.

7.1. mokymosi pagalba gali būti teikiama, jeigu:

7.1.1. pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinyš nedaro pažangos;

7.1.2. mokinyš turi mokymosi sunkumų;

7.1.3. gauna nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą arba kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;

7.1.4. jei nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygis;

7.1.5. mokinyš kurį laiką nelankė mokyklos (dėl ligos ar kitų priežasčių);

7.1.6. mokiniui reikalinga mokytojo pagalba siekiant geresnių mokymosi rezultatų;

7.1.7. siekiama ugdyti(s) aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, siekiama aukštesniojo pasiekimų lygio ar realizuoti individualius gebėjimus, polinkius;

7.1.8. kitais mokytojo pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

8. Švietimo pagalbos teikėjai yra psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, mokytojai, klasės auklėtojas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, progimnazijos administracija.

9. Švietimo pagalbos teikimo formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu (turinčiu SUP, mokomu namuose, iškilus mokymosi sunkumams ar individualioms problemoms, darbas su gabiu mokiniu);

9.2. darbas su klase ar grupe (grupinės konsultacijos, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, klasės valandėlės, grupinis darbas su gabiais mokiniais, psichologiniai ir sociologiniai tyrimai, sveikatinimo veiklos ir kt.);

9.3. darbas su mokinio šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(si) procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas);

9.4. darbas su progimnazijos bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas, mikroklimato gerinimas);

9.5. darbas su socialiniais partneriais, siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą;

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

- 10.1. mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) konsultavimas;
- 10.2. tiriamoji veikla, siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį mokiniui, ugdymosi sunkumus, siekiant užtikrinti veiksmingas pagalbos strategijas;
- 10.3. mokinio ar mokinių grupės ugdymo(si) diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi problemų turintiems mokiniams;
- 10.4. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinant sveikos gyvensenos įgūdžius;
- 10.5. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
- 10.6. prevencinė veikla, siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus.
- 10.7. tarpininkavimas, vykdomas siekiant padėti rasti tinkamiausius problemos sprendimo būdus, įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus;
- 10.8. pagalbos tinklo kūrimas, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiškai teikiamą pagalbą mokiniui.

III. MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Mokymosi pagalbą teikia progimnazijos darbuotojai pagal funkcijas, pareigybinius nuostatus ir direktoriaus įsakymu pavestus darbus.

12. Klasės auklėtojas:

- 12.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) bei branda;
- 12.2. siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;
- 12.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
- 12.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjęs, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
- 12.5. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;
- 12.6. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
- 12.7. mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, informuoja progimnazijos VGK pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą;
- 12.8. stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si);
- 12.9. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išskylančias problemas.

13. Mokytojai:

- 13.1. siekia išsiaiškinti mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;
- 13.2. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
- 13.3. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus ir informuoja klasės auklėtoją, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);
- 13.4. pritaiko / individualizuoja dalykų bendrąsias programas SUP turinčių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;
- 13.5. teikia informaciją progimnazijos VGK apie mokinių, turinčių SUP, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą, individualizavimą;

13.6. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.;

13.7. teikia individualią pagalbą per pamoką;

13.8. teikia mokiniams trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų tvarkaraštį;

13.9. siūlo dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius gilinti žinias;

13.10. konsultuoja ruošiantis olimpiadoms ir konkursams.

14. Progimnazijos pagalbos mokiniui specialistai teikia psichologinę, socialinę pedagoginę ir specialiąją pedagoginę pagalbą.

15. Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), rekomenduoja mokytojai, klasių vadovai, skiria progimnazijos vaiko gerovės komisija ar PPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

16. Psichologas:

16.1. stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;

16.2. skatina saugios ir palankios mokymuisi aplinkos kūrimą progimnazijoje;

16.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių auklėtojais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;

16.4. konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

16.5. rūpinasi psichologinių krizių prevencija;

16.6. gilina progimnazijos bendruomenės narių žinias apie mokinių problemų sprendimą.

17. Socialinė pedagoginė pagalba, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinant jo saugumą progimnazijoje, teikiama mokiniui, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir kitiems progimnazijoje dirbantiems specialistams.

18. Socialinis pedagogas:

18.1. koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos;

18.2. vertina ir sprendžia problemas, susijusias su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo);

18.3. bendradarbiauja su klasių vadovais, kitais specialistais, progimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

18.4. bendradarbiauja su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu;

18.5. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

18.7. dirba su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, tabako, narkotinių medžiagų, patiriančiais smurtą ar išnaudojimą.

19. Progimnazija, teikdama socialinę pedagoginę pagalbą, bendradarbiauja su socialinę pagalbą teikiančiomis tarnybomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, sveikatos priežiūros, teisėtvarkos institucijomis, kitais asmenimis.

20. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalbos veiksmingumą.

21. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama, kai ją skiria progimnazijos VGK ir / ar PPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Progimnazijos VGK paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su Vilniaus PPT, tvirtina progimnazijos direktorius.

22. Logopedas:

22.1. įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius progimnazijoje;

22.2. siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų, sudaro sąrašą mokinių, kuriems numato teikti logopedo pagalbą, suderina ją su PPT, teikia V GK ir tvirtinti progimnazijos direktoriui;

22.3. bendradarbiaudamas su mokytojais, SUP mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, PPT specialistais, numato specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko.

23. Specialusis pedagogas:

23.1. atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms;

23.2. padeda SUP turintiems mokiniams įsisavinti ugdymo turinį (klasėje ar specialiojo pedagogo kabinete) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus;

23.3. pataria mokytojams, kaip pritaikyti, individualizuoti SUP turintiems mokiniams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, rengti ugdymo programas, pritaikytas ir individualizuotas bendrąsias programas;

23.4. teikia metodinę pagalbą mokytojams, SUP turinčių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir juos konsultuoja SUP turinčių mokinių ugdymo klausimais.

24. Mokytojo padėjėjas:

24.1. padeda mokiniui įsitraukti į ugdymo veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti;

24.2. padeda vidutinių, didelių ar labai didelių SUP turinčiam mokiniui ar (ir) mokinių grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;

24.3. dirba bendradarbiaudamas su mokytoju, klasės vadovu, specialiuoju pedagogu, psichologu ir kitais specialistais pagal poreikį;

24.4. padeda orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis.

25. Vaiko gerovės komisija:

25.1. svarsto ir organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

25.2. pagal poreikį kviečia tėvus (globėjus, rūpintojus) ir/ar teikia rekomendacijas mokytojams, klasės auklėtojams dėl ugdymo koregavimo;

25.3. analizuoja atskirus atvejus ugdymo proceso metu ir priima sprendimus dėl mokymosi pagalbos teikimo;

25.4. atlieka poveikio priemonių analizę.

26. Tėvai:

26.1. domisi vaiko pasiekimais ir gyvenimu mokykloje;

26.2. pagal galimybes padeda vaikui atliekant namų darbus;

26.3. vaikui susidūrus su didesniais mokymosi sunkumais, bendradarbiauja su mokytojais, klasės auklėtoju ir švietimo pagalbos specialistais, atsižvelgia į jų rekomendacijas;

26.4. dalyvauja mokyklos organizuojamuose mokymosi pagalbai skirtuose renginiuose ir kitose veiklose.

27. Mokyklos administracija:

- 27.1. vykdo mokinių ugdymosi pasiekimų stebėseną;
- 27.2. bendradarbiauja su mokytojais, klasių auklėtojais, švietimo pagalbos specialistais, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) mokymosi pagalbos teikimo klausimais.
- 28. Mokymosi ir kitos pagalbos teikimas adaptaciniu laiku:
 - 28.1. 5 klasių mokiniams skiriamas mėnesio laiko adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokinio pasiekimai nevertinami neigiamais pažymiais, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga;
 - 28.2. naujai atvykusiems mokiniams skiriamas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokinio pasiekimai nevertinami neigiamais pažymiais, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 29. Švietimo ir mokymosi pagalbos teikimo mokiniui tvarkos eiliškumas pateiktas Aprašo priede.
- 30. Klasių auklėtojai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su svarbiausiomis Aprašo nuostatomis.
- 31. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami direktoriaus įsakymu.
- 32. Aprašas skelbiamas progimnazijos tinklapyje.

PATVIRTINTA
 Vilniaus Maironio progimnazijos
 Direktorius
 2020 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V- 111

1 priedas

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO EILIŠKUMAS

Pakopos	Pagalbos gavėjas	Pagalbos teikėjas	Tėvų informavimas
I PAKOPA	MOKINYS	Mokytojas	Tėvai informuojami elektroniniame dienyne skiltyje „Pastabos/pagyrimai“ ir /ar žinute elektroniniame dienyne, telefonu.
II PAKOPA		Klasės auklėtojas	Tėvai informuojami žinute elektroniniame dienyne, telefonu arba kviečiami atvykti.
III PAKOPA		Pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas)	Tėvai informuojami žinute elektroniniame dienyne, telefonu arba esant būtinybei kviečiami atvykti.
IV PAKOPA		Vaiko gerovės komisija	Tėvai kviečiami į posėdį.
V PAKOPA		Gimnazijos vadovai	Tėvai kviečiami atvykti.
VI PAKOPA		Kitos institucijos (Vilniaus miesto 6-asis PK, Savivaldybės VGK, tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyrius, Vaikų teisių apsaugos tarnyba, Vilniaus PPT, psichikos sveikatos centras ir kt.)	Tėvai informuojami apie galimą informacijos teikimą kitoms institucijoms.